

15/05 2008

Het dorps huis Jonkershove, waar de lezing zal plaatsvinden, is te omschrijven als donkere coördinaten in de ruimte die een brutale materialiteit sublimeren. De meest in het oog vallende eigenschappen van dit ingetogen, maar fantastische bouwwerk van **Rapp + Rapp**, zijn de robuuste materialisering en sensuele detaillering. De gekozen strengerssteen die het ontwerp domineert, heeft haar eigen tactiele kwaliteit, eerlijk en direct, gedacht vanuit de inherente eigenschappen van de grondstoffen, de vervaardigingswijze en bovenal de tot in de puntjes uitgedachte verwerking. Het is duidelijk dat Rapp + Rapp op zoek is naar de harde kern van schoonheid, niet zozeer naar stijl of elegantie, maar wel naar mentaliteit.
zie ook www.rappenrapp.nl

HARDE KERN van schoonheid

LEZING DOOR **RAPP + RAPP** (NL)

DORPSHUIS JONKERSHOVE
MGR. SCHOTTESTRAAT 1, HOUTHULST 20u30

ARCHIPELLEDEN: GRATIS // NIET-LEDEN EN PARTNERS VAN DE LEDEN: 7 EURO // STUDENTEN
5 EURO // RESERVERING GEWENST VIA HET ARCHIPEL-SECRETARIAAT // MAANDAG TOT
VRIJDAG VAN 13U00 TOT 16U00 // T 050 322 420 - F 050 322 421 - INFO@ARCHIPELVZW.BE

ARCHIPEL

WWW.ARCHIPELVZW.BE

vola

Met steun van de
Vlaamse overheid

14/05 om 20h

OMAMO THE BLACK BOX

FACULTEIT ECONOMIE EN BEDRIJFSKUNDE VAN DE UNIVERSITEIT GENT, TWEEKERKENSTRAAT
STRIJK ADOLFHEIM DOOR P. SÄVJER DE GUYTER EN STEPHANE BÉEL ARCHITECTEN

De vakgroep Architectuur en Stedenbouw, de Universiteitsbibliotheek en de Vakgroep Telecommunicatie en Informatieverwerking van de Universiteit Gent organiseren op 15, 16 en 17 mei een colloquium over Analoge Ruimtes. Om deze bijzondere bijeenkomst in te luiden, zal omamo -in de omgang nog steeds beter bekend als OMA of het architectenbureau van Rem Koolhaas- een Engelstalige lezing verzorgen waarbij niet de projecten zelf, maar integendeel de analoge ontwerpmethodiek van omamo voor het voetlicht komt te staan. Diagrammen, schema's en matrixen, die als het ware als een horizontale benadering door de ontwerpen heen zullen laveren, zullen de ruimte van het abstracte verbeelden en een vruchtbare voedingsbodem vormen voor een reflexieve besluitvorming die het uiteindelijke colloquium zal inluiden. Archipel en andere architectuurplatformen gaan met de Universiteit een boeiende samenwerking aan om een dergelijke lezing voor iedereen gratis en toegankelijk te maken. Reservering gewenst via www.analogousspaces.com en de website van het NAV.

12/06 om 20h30

PARADOXALE MATERIALITEIT ALS SCENOGRAFIE VAN HET LEVEN

DOOR TOMAS NOLLET EN HILDE HUYGHE ARCHITECTEN (B)

RIEKORF, KUIPERSSTRAAT 3, 8000 BRUGGE

Multidisciplinairiteit, no-nonsense aanpak, ontwerpmatig onderzoeken, bescheidenheid en logische architectuur zijn enkele kerngedachten waarvoor Tomas Nollet en Hilde Huyghe kiezen in hun kleinschalige, maar zonder twijfel krachtige ontwerpstrategie. Opvallend is echter hoe dit perfect op elkaar ingestemde architectenkoppel de grenzen van constructieve ingetogenheid aftast aan de hand van paradoxale materialiteit. Vanuit hun conceptuele ontwerpvisie bestaat schoonheid niet zonder lelijkheid. Voor hen bereiken bouwelementen een zekere sensualiteit indien ze nog een ruw en vul aspect vertonen. Zichtbaar beton met grindnesten en stortvoegen, houten, een voelafdruk van de aannemer in de gestorte betonvloer, een nulpas op de muur,... expliciteren niet alleen de maakbaarheid van een materiaal, maar kaderen bovendien dagelijkse scènes in. Deze scenografische ervaring met een bijzondere bijdrage aan de omgeving zetten Nollet en Huyghe om in een filmische presentatie in de Biekorf die voor hen tevens een boeiende schakel betekent in een uitdagend stedelijk landschap.

20/06 om 20h30

FILMAVOND: DIARY OF AN ECCENTRIC ARCHITECT..

OVER HET LEVEN EN WERK VAN PHILIP JOHNSON

WONING BENNY GOVAERT, DOORNSTRAAT 292A, SINT-ANDRIES

Diary of an eccentric architect (1996) is een documentaire waarin Philip Johnson ons meeneemt op het 40 are grote domein in New Canaan, Connecticut -zijn eigen "laboratorium"- en de nodige gevatte en humoristische commentaar levert. De camera gaat mee naar het bekende Glass House waarbij het landschap dienst doet als 'suur behangpapier' en naar het contrasterende aanpalende gasthuis waar sensueel licht binnendwaart ondanks het feit dat het geen ramen bezit. Ook komt zijn uitgebreide collectie eigenlijke kunst aan bod en worden de verschillende ontwerp- en bouwfasen van het nieuwe bezoekerscentrum gevolgd. Deze film toont de excentrieke Johnson aan het werk en legt de nadruk op het belang van zijn architecturale activiteit, de uiteindelijke constructie en hoe de gebouwen kunnen corresponderen met hun nabije omgeving, in dit geval met de herfstbladeren of sneeuw van New Canaan. De plaatsen voor deze filmavond, als afsluiting van het Archipel-werkjaar 2007-2008, zijn beperkt. Reservering is dus verplicht via het Archipel-secretariaat.

LEZING DOOR RAPP + RAPP (NL)

DORPSHUIS JONKERSHOVE

MGR. SCHOTTESTRAAT 1, HOUTHULST

In het werk van Rapp + Rapp creëert de sublimering van het materiaal een zekere spanning. Niet alleen verwijst de keuze voor baksteen voor het dorps huis Jonkershove naar de courant gebruikte Vlaamse uitspraak dat "elke Belg met een baksteen in de maag is geboren" en kan Christian Rapp hiermee zijn geboren en getogen Duitse baksteencultuur tentoon spreiden, het speelt ook op een doordringende manier in op de context. Het uiterst vreedzame en bescheiden dorpje lijkt er immers een geslaagde uitbreiding van een kerk bij te hebben. Niet alleen door de situering - het haakvormige bouwwerk grijpt rond de sacrale ruimte -, maar ook door het reeds genoemde materiaalgebruik dat aansluit bij de omliggende bouwwerken.

In zijn voornamelijkheid sluit de gevel af, maar die statigheid wordt doorbroken bij de benadering van de ingang die zich als het ware op de elleboog van het project bevindt. Stap voor stap langs de intimiderend stille volumes en Miesachtige landschappelijke bouwelementen ontstaat een vermoeden van de rijkdom van het interieur dat zich, achter de gesloten gevel van de toneeltoren, opent naar de tuin, de terrassen en de pastorie. De voorgevel blijkt in feite de achterkant van het dorps huis te zijn, een scherm. Binnentreden via de verdiepingshoge deuropeningen en via de in het interieur voortgezette terrasbekleding en metselwerk geeft de bezoeker het gevoel zich nog steeds binnen de invloedssfeer te bevinden van de naastgelegen kerk.

Ondanks de wervelende ruimte, die zich zowel verticaal als horizontaal in verschillende richtingen somptueus ontplooit, de bedrijvigheid in de cafetaria en de georganiseerde activiteiten in de zalen en leslokalen, straalt het gebouw een enorme rust uit dankzij de gebruikte materialen. Bijna is dezelfde sfeer als de kerk van Sigurd Lewerentz in Klippan (S) bereikt, met dat verschil dat dankzij een - op de kerktoren uitstekende - hoog geplaatste gevelopening in de toneeltoren en enkele verdiepingshoge ramen het licht riant langs de muren glijdt en de ruwe donkere baksteen een intense gloed geeft.

Ander pluspunt van de secuur uitgedachte benadering is dat de landschappelijke geleiding door de 49 cm dikke muren en de virtuoze variatie van bakstenen de bezoeker als het ware mentaal kneden. Deze wordt voorbereid op de dynamische aanenschakeling van volumes die toevallig een ruimte vormen en laat de goudgeglazuurde kras verspreide baksteenkoppen - die verwijzen naar de vroegere met turf gebakken stenen - geleidelijk aan plaats maken voor de meer talrijk toegepaste en meer brutaal uitstulpende kop- en streklagen van de massieve muren in het interieur. Bovendien kan de tijd worden genomen om de volumewerking van het exterieur te laten doordringen. De zaal met uitschuifbare tribune wordt overspannen door een nagespannen, in het werk gestorte betonplaat met uitkragende randen, de toneeltoren en de lage volumes zoals cafetaria en leslokalen kregen eveneens een betonplaat van dezelfde dikte, maar dan zonder dakranden. Het smallere in de hoogte schietende volume voor de schoorsteenschouw tenslotte is afgeboord met een bakstenen rollaag. Ook in het interieur is het verschil tussen de overdekking van de zaal en deze van de lage volumes zichtbaar. De betonplaat is immers in twee richtingen dragend, zit volgestouwd met wapeningen en heeft de meest minimale dikte mogelijk, waardoor zelfs geen uitsparingen voor verlichtingsarmaturen worden getolereerd. De verlichting in de zaal is dus aan het plafond bevestigd, terwijl deze van de andere lokalen zijn ingewerkt.

De invloed van Mies van der Rohe, zoals Christian Rapp zelf beaamt, is niet alleen voelbaar in de delicate compositie van het landschap en de minimale overgangen tussen binnen en buiten, maar ook in de detaillering van verdiepingshoge ramen en deuren. De glaslijn van deze constructies in geolied afrosiosiahout bevindt zich in het hart van de blendende muur, waardoor de negge aan de binnenkant even breed is als deze langs het exterieur. De kaderbreedte van de taatsdeuren bestaat uit een wisselspanningslat, de kader van de deur zelf en een vaste glaslat, een detail dat toe te schrijven is aan Ludwig Mies.

De finesse van detaillering heeft Rapp + Rapp tenslotte ook buiten de perceelsgrenzen van het dorps huis verdergezet. Ook de dorps kern vernieuwing draagt hun handtekening. De lichtarmaturen, stoepranden en bovenal de ritmisch naar de dorps kern toenemende snelheidsremmers in de vorm van drie rijen kasseistenen tussen betonplaten tonen een diepgaand respect voor bescheiden materialisering en detaillering.

Bouwwerken kunnen niet worden opgetrokken als versteende programma's van eisen. Het is dus zaak bouwsels te creëren waarin de tijd, net zoals vorm en materiaal, ingebouwd zit. Als een gelijktijdigheid van heden, verleden en toekomst heeft Rapp + Rapp voor de gemeente Houthulst een dorps huis getekend dat geen maatpak is voor de vandaag gevraagde functies, en dat de statigheid van het verleden combineert met de openheid van een toekomstgerichte levensstijl. De rijkdom bij Rapp + Rapps ontwerpen zit bovendien in de claustrale gevels, de hiërarchie van de onderdelen, de samenhang, de open- en geslotenheid en de relatie van de plek tot het dorp of de stad.

Dominique Pieters

Vanuit de overtuiging dat de filosofie achter de projecten van Rapp + Rapp krachtig gebundeld zit in het dorps huis Jonkershove, is deze projectbeschrijving een herwerkte versie van een artikel van Dominique Pieters voor het aprilnummer van 'de Architect' (2006).

BOMARBRE] [MARBRALYS
creators of composite stone since 1923

Met steun van de Vlaamse overheid

vola

ARCHIPEL

Tempelhof 21 - 8000 Brugge
T: 050 322 420 - F: 050 322 421
info@archipelvzw.be - www.archipelvzw.be

- secretariaat
- voorzitter: Marc Felix
- ondervoorzitter: Géry Vandenabeele
- zakelijk leider: Wim Supply
- artistiek leider: Dominique Pieters
- voormgeving: Ronny Duquenne
- foto: Kim Zwarts
- verantw. uitgever: M. Felix, Koningstraat 43A, 8400 Oostende
- afgiftekantoor: Afgiftekantoor Brugge 1 - 2de afdeling

LEZING DOOR RAPP + RAPP (NL)

15/05
2008

HARDE KERN van schoonheid

AGENDA

PROGRAMMA ONDER VOORBEHOUD

WOENSDAG 14 MEI 2008 OM 20U

ARCHITECTUURLEZING OMA-AMO (NL)

AUDITORIUM VAN DE FACULTEIT ECONOMIE EN BEDRIJFSKUNDE VAN DE UNIVERSITEIT GENT

DONDERDAG 12 JUNI 2008 OM 20U30

ARCHITECTUURLEZING NOLLET + HUYGHE

DOOR TOMAS NOLLET EN HILDE HUYGHE (B)

RIEKORF, BRUGGE

VRIJDAG 20 JUNI 2008 OM 20U30

FILMAVOND DIARY OF AN ECCENTRIC ARCHITECT

OVER HET LEVEN EN WERK VAN PHILIP JOHNSON

WONING BENNY GOVAERT, SINT-ANDRIES

WERKJAAR 2008-2009

EIND SEPTEMBER 2008

ARCHITECTUURUITSTAP NAAR KEULEN (D) MET REISBEGELEIDER WIM SUPPLY

DONDERDAG 9 OKTOBER 2008 OM 20U30

ARCHITECTUURLEZING COUSSÉE & GORIS

PROVINCIAAL JEUGD- EN RECREATIEDOMEIN, SINT-JAN-IN-EREMO

DONDERDAG 23 OKTOBER 2008 OM 20U30

ARCHITECTUUR- EN DESIGNLEZING RONAN & ERWAN BOUROULLEC (F)

XPO TE KORTBIJK, IN SAMENWERKING MET STICHTING INTERIEUR EN DESIGNREGIO KORTBIJK

VRIJDAG 21 NOVEMBER 2008 OM 20U30

HISTORISCHE LEZING OVER JOSIP PLECNIK

DOOR DIRK DE MEYER

VLM-ZAAL, BRUGGE

ARCHIPEL VZW - TEMPELHOF 21 - 8000 BRUGGE

BELGIE-BELGIQUE
P.B.
8000 BRUGGE 12
34674